

ויזרע יצחק

פרשת "תזריע מצורע"
(כ' דראש חודש)
הפטרה: "השמים כסאיי"
א' אייר תשס"ט

**יוצא לאור ע"י מדרשת
"ויזרע יצחק"**

ע"ש יצחק בן חמו בר אסתר ז"ל

ב"ש	חיפה	ת"א	י"ם	
18:54	18:46	18:56	18:39	כניסת השבת
19:51	19:53	19:53	19:56	יציאת השבת
20:28	20:30	20:30	20:33	רבנו תם

הגיגים מפרשת השבוע

"אשה כי תזריע וילדה זכר" (ויקרא יב' ב)

ה"משך חכמה" מעיר כי בתחילת הפרשה מדבר הכתוב בלשון "זכר" ו"נקבה", "אשה כי תזריע וילדה זכר" - "ואם נקבה תלד", ובסוף מוזכר בלשון "בן" ו"בת", "ובמלאת ימי טהרה לבן או לבת". ומסביר את ההבדל על פי מאמר הגמרא ש"כל שלא עברו שלשים יום באדם, הרי הוא בחזקת נפל" (שבת קלה:). ולכן כשמדברת התורה אודות הלידה, שעדיין הילודים הם בחזקת נפלים, אזי אי אפשר לקרותם "בן" או "בת", אלא יש לקרותם סתם "זכר" או "נקבה". אולם במלאת ימי טהרה, שאז כבר עברו שלושים יום ויצאו מחזקת נפלים, אז כבר מכונים הם בשם "בן" או "בת".

"והיה בעור בשרו לנגע צרעת" (ויקרא יג' ב)

התיבות "נגע" ו"ענג" בעלות אותן אותיות, אלא שב"ענג" ה"עין" בהתחלה וב"נגע" ה"עין" היא בסוף. ללמדנו שהחכם "עינו" בראשו, הוא רואה מראש את חיוביו, ונשמר ללכת בדרך הישר, לפיכך חייו וחיי ביתו הם "ענג". אך מי שאינו שם את "עינו" בתחילה, אזי מביא את ה"נגע" בביתו, ואחר כך בבגדיו ואחר כך בגופו, עד שבסוף "עינו" רואה את טעותו ומכירה את האמת.

"נגע צרעת הוא" (ויקרא יג' ג)

למה נסמכה פרשת שמיני, העוסקת במאכלות אסורות, לפרשת תזריע, העוסקת בנגעים הבאים בעוון חטא הלשון? אלא, שיש אנשים הנזהרים מאד ממאכלות אסורות ומבינים את חומרתן, אבל מזלזלים בחטאי הלשון ונכשלים בלשונם. לכן באה התורה ומלמדת אותנו, שגם אם נזהר אדם לבל יטמא את פיו במאכלות אסורות, עדיין צריך הוא להשמר במוצא פיו, אשר גם הוא מטמא. הן הלא בעון לשון הרע נגעים באים עליו, וטומאתם כדין טומאה היוצאת מגופו שהיא חמורה מאד. מוטב אפוא שיקפיד להזהר גם בדבורו. ועל אנשים כגון אלו אמר דוד המלך: "ואנוכי תולעת ולא איש" (תהלים כב' ז), הלוואי שיזהרו האנשים מלדבר עלי כשם שנזהרים מלאכול תולעת.

"זאת תהיה תורת המצורע ביום טהרתו והוא אל הכהן" (ויקרא יד' ב)

ומדוע מובא המצורע דוקא "אל הכהן"? אלא, מאחר שהנגעים באים על עון לשון הרע שתלויה בפה, לכך טהרתו תלויה בפי הכהן דוקא, כמאמר הכתוב "שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו". הוי אומר, שעל פי מאמרו של הכהן הוא מתרפא, שאם אמר טהור - נטהר ואם אמר טמא - נטמא. ללמדך, כי המות והחיים ביד הלשון. אותה הלשון שבחטאה באו הנגעים, היא הלשון שמרפאת את הנגעים.

"וספרה לה שבעת ימים" (ויקרא טו' כז)

רבינו בחיי מעיר שבניגוד לספירת העומר, שבה תקנו חז"ל לברך לפני הספירה, על ספירה זו האשה אינה מברכת, לפי שבכל המצות כולן מברך עליהן "עובר לעשייתן", וזו, אם ראתה שוב בתוך השבעה, סותרת את מה שספרה למפרע, ונמצא שברכה ברכה לבטלה, ומטעם זה אי אפשר לה לברך במצוה זו. וטעם שמצוה זו נתנה לאשה, הוא לפי מה שאמרו חז"ל במדרש, "היא שפכה דמו של אדם לפיכך ישפך דמה", שכן כתוב "שופך דם האדם באדם דמו ישפך" (בראשית ט), וכמו כן נתנו המצוות חלה והדלקת הנר לאשה, היות והיא טמאה חלתו של עולם וכבתה נרו של עולם, לפיכך תשמור החלה ותדליק את הנר בשבת.

לעילוי נשמת שמעון בן חמו בר אסתר ז"ל

מעוניין לקבל את העלון ישירות לתיבת הדוא"ל שלך? שלח מייל לכתובת: Yossef.Benhamo@gmail.com

העלון מוקדש לעילוי נשמת:

חביבה חיה בנימין בת גורג'יה ז"ל
נלב"ע יג' ניסן תשס"ז

יצחק בנימין בר שורין ז"ל
נלב"ע יג' אדר ב' תשל"ג
ת.נ.צ.ב.ה.

יצחק בן חמו בר אסתר ז"ל
נלב"ע יג' אדר ב' תשס"ה

אין לעיין בעלון בשעת חתמולח

לא לשמור על קדושת הגליון

"אשה כי תזריע וילדה זכר" (ויקרא יב ב)

"כי תזריע וילדה זכר" ראשי תיבות "זכות" בכך מרמזת התורה שצדקת הבנים בשנות חייהם באה על פי רוב בזכות האשה, אמהות המקדשות מחשבותיהן ומעשיהן, זכות גם לבנים קדושים וטהורים. (החיד"א)

"כל ימי אשר הנגע בו יטמא טמא הוא בדרך ישב מוּזוּץ למוֹזָנָה מוֹשֵׁבוֹ (ויקרא יג ב)

בפסוק זה יש לכאורה כפילות, ראוי היה יותר להכתב "טמא הוא - בדרך ישב", אם כן המשך הכתוב "מחוץ למחנה מושבו" למה לי? ויש לבאר, שידוע הוא שהנגעים באים בעוון לשון הרע, ולכן המצורע לוקה מידה כנגד מידה, הוא שגרם פירוד בין איש לאשתו ובין אדם לחבירו - יהיה עתה פרוד ומנותק מאשתו ומידידיו. לאור זאת, מובן היטב תור לשון הפסוק, התורה באה להדגיש לנו שהמצורע נענש במידה כנגד מידה, הוא גרם פירוד בין אדם לחבירו, לכן כעת, "מחוץ למחנה מושבו", הרחק ממקום הישוב של חביריו. ואל יחשוב אותו אדם אשר בו הנגע, שיכול הוא להזמין את אשתו להיות עמו מחוץ למחנה להפיג את כדידותו, עליו לשבת "בדרך" לגמרי, שהרי בזמן שדיבר לשון הרע הפריד גם בין בעל לאשתו, לכן עליו לחוש את הטעם של בעל הנאלץ להפרד מאשתו, ובכך ימנע מלדבר שוב לשון הרע. ולכך כותבת התורה את שני התנאים האמורים: "בדרך ישב" - בלא אשתו, "מחוץ למחנה מושבו" - בלא ידידיו. (בניהו - ערכין טז.)

פרקי אבות - פרק ב' (מאוצרינו הישן)

"דע מזה למעלה ממך עין רואה ואוזן שומעת" (א)

כל הדברים האלה הם למעלה ממך ואין לך שליטה עליהם: העין - רואה נגד רצונך, האוזן - שומעת נגד רצונך, וגם "וכל מעשיך בספר נכתבים" - שלא ברצונך. (כתב סופר)

"יפה תלמוד תורה עם דרך ארץ" (ב)

גם בשעה שאדם עוסק בדרך ארץ, במסחר, במשא ומתן, יפה לו שיזכור את התורה ואת מצוותיה: "לא תנונו", "לא תשקר", "איפה ואיפה". (דברי אמת)

"וכל העוסקים עם הצבור יהיו עוסקים עמהם לשם שמים" (ג)

קודם לכן, לפני המשנה הזאת, נאמר: "וכל תורה שאין עמה מלאכה סופה בטלה", וכהמשך לכך מוסיפים, כי הדבר הזה מוסב גם על "העוסקים עם הצבור", גם הם צריכים לעסוק במלאכה או במסחר, ולא להתפרנס מן העסקנות הצבורית, שהיא צריכה להיעשות לשם שמים, בלי מתן שכר בצדה. (רבי אלעזר הכהן)

"הו זהירים ברשות" (ד)

זהו כהמשך למאמר: "וכל העוסקים עם הצבור...". עסקני הצבור והשתדלנים מזדמן להם יותר מכל אדם אחר לבוא בדברים עם פקידי ממשלה שונים, ואליהם מופנית איפוא האזהרה: "הו זהירים ברשות", נהגו זהירות באנשים הללו, אל תבטחו יותר מדי על הבטחותיהם, שכן "אין מקרבין לו לאדם אלא לצורך עצמן". (מהר"ם שיף)

"ואל תאמן בעצמך עד יום מותך" (ה)

אל תהא מאמין ב"עצמך", אל תהא מתפתה להאמין, שאתה יכול להתקיים ולעמוד בלא הזולת, בלא חברה, והראיה לכך הוא "יום מותך", שבו אפילו אדם בן חיל וזריז וממולח ביותר נזקק סוף סוף לעזרתם של בני אדם זולתו, שיהיו מתעסקים בקבורתו. (תקן משה)

"ואל תדין את זוכרך עד שתגיע למקומו" (ו)

להכיר יפה אדם יכולים רק "במקומו", במקום שהוא גר בו וחי בו, אבל לא במקום זר, שבו קל לו להתחפש ולשים מסווה על פניו. (אהל יעקב)

נפתח קורס ללימוד טעמי המקרא והפטרה **בנוסח יהדות מרוקן-ספרד**. השעורים מתקיימים בימי שני בערב בשעה 6⁰⁰ בבית הכנסת "אהל יצחק" רחוב אברבנאל 48 קרית הרצוג בני ברק. לפרטים: בז חמו יוסף 052-3268315 * הקורס מיועד למבוגרים וילדים ** הלימוד הוא ללא תשלום

גמ"ח תפילין "יד יצחק"

ברשותינו מבחר תפילין רש"י (ספרדי, אשכנזי, איטר) להשאלה בטלפון: 052-3268315

הארות והערות ניתן להפנות לטלפון: 052-3268315 או בדוא"ל: Yossef.Benhamo@gmail.com

חברת הבקשות "מאיר השחר" בני ברק ומדרשת "ויזרע יצחק"

לימוד פיוטים ובקשות נוסח מרוקו בהזדרכת ע"ה יוסף בן חמו הי"ו

יום שישי - 14:00 בית כנסת "תורת ישראל" קרית הרצוג ב"ב